

Samen leven in verbondenheid

2022-2026

Verkiezingsprogramma
Nunspeet

Inhoud

Inleiding	3
Samen belijden	4
Samen besturen	6
Samen veilig	8
Samen werken	10
Samen wel zijn	14
Samen leren	20
Samen recreëren	23
Samen bouwen	26
Samen rentmeester	29
Samen 'in control'	33
Kandidaten	35

Inleiding

Geachte lezer,

Voor u ligt het verkiezingsprogramma van SGP-Nunspeet voor de komende raadsperiode 2022 – 2026 met als titel: Samen leven - in verbondenheid.

Als christelijke partij zijn onze politieke beginselen en ons politieke programma gefundeerd op de Bijbel, het Woord van God. Wij geloven dat het leven in verbondenheid aan de Bijbel goed is voor alle mensen. Als SGP willen we luisteren naar dit Woord en ons hierdoor laten leiden. Ons ideaal is dan ook om de samenleving in te richten naar de principes (uitgangspunten) uit de Bijbel. De samenvatting hiervan heeft de Heere Jezus Zelf gegeven: God liefhebben boven alles en onze naaste als onszelf. Een grote verantwoordelijkheid waar we ons bewust van zijn en niet voor willen weglopen. We schrijven dit met voorzichtigheid en in afhankelijkheid, maar tegelijkertijd vanuit volle overtuiging.

De coronatijd heeft ons laten zien hoe belangrijk “samen leven” is. Er waren en er zijn nog steeds beperkingen om elkaar te ontmoeten op de manier zoals we dat graag zouden zien. Als SGP streven we ook in coronatijd naar een samenleving waarin omgezien wordt naar elkaar. We staan voor verbondenheid tussen politiek en inwoners en tussen inwoners onderling. Dat vindt u terug in dit verkiezingsprogramma.

De afgelopen jaren hebben ons tevens geleerd dat het maken van plannen relatief is. Toch willen we met dit programma opnieuw onze kijk op de toekomst geven. Wij willen in dit programma in tien hoofdstukken uiteen zetten waar u voor kiest als u op de SGP stemt. Daarbij willen we concreet zijn: Wat willen we voor u als inwoner doen en wat willen we voor het geheel van onze gemeente betekenen?

Voor de onderwerpen zoals u deze vindt in ons verkiezingsprogramma willen wij ons in het bijzonder inzetten. U heeft ons woord, waarbij we ons ook gedreven weten door hét Woord. Dat geeft houvast en daar mag u ons altijd op aanspreken.

Mogen we tijdens de verkiezingen op uw stem rekenen?

B.J. van de Weg

(voorzitter kiesvereniging Nunspeet/Hulshorst)

W.F. van der Wilt

(voorzitter kiesvereniging Elspeet/Vierhouten)

H.J. Polinder

(fractievoorzitter)

Samen belijden

Het christelijk geloof biedt heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. De SGP staat daarom voor politiek met de Bijbel als norm.

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is betekenisvol en mondt uit in een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor ons leven én voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaar van God. De overheid zet zich in voor het belang van burgers.

Liefde tot God en elkaar

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God vraagt ons Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. God wil een leven volgens christelijke normen en waarden zegenen. Dat is in het verleden al vaak gebleken. Zo te leven is goed voor de gehele samenleving. Tegelijkertijd komt in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm.

Het christelijk geloof biedt heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. In de Bijbel kunnen we lezen hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. De SGP vindt een respectvolle omgang met elkaar daarom erg belangrijk. De SGP staat voor een overheid die het welzijn van burgers vanuit christelijke waarden en normen wil dienen.

Concreet:

- Het vloekverbod blijft gehandhaafd;
- De gemeente staat voor trouw en duurzame relaties, en voor respectvol omgaan met elkaar. Daarom willen we geen bordelen en seksinrichtingen binnen onze gemeentegrenzen;
- Tijdige sluiting van de horeca draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en woonplezier. Het streven is sluiting om middernacht. Horeca-eigenaren hebben de vrijheid eerder te sluiten;
- Aanstootgevende reclame wordt in de gemeente Nunspeet geweerd;
- Het ambtsgebed blijft gehandhaafd;
- De gemeente betreft kerkgenootschappen bij maatschappelijke vraagstukken, omdat kerken een belangrijke samenbindende en vertegenwoordigende rol vervullen binnen onze lokale samenleving

Liefde voor de dag van God

God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven. Die rustdag is in het bijzonder bedoeld om God en elkaar te dienen. De zondag is in de christelijke traditie de rustdag. Daarom is de SGP principieel tegen (sport)evenementen en winkelopenstelling op zondag. Het is een overheidstaak te zorgen voor de randvoorwaarden van de zondagsrust, zodat de burger de zondag als een dag van afzondering kan gebruiken.

Ook vanuit maatschappelijk oogpunt is het belangrijk om wekelijks een rustdag te hebben. Daardoor nemen ons welzijn en onze gezondheid toe. Het lokale economische leven en een sociale arbeidsmarkt kan niet zonder rust op zijn tijd.

Concreet:

- De zondag blijft een collectief rustmoment in onze lokale economie. Winkels zijn op zondag gesloten;
- Het uitgangspunt is dat er geen (sport)evenementen zijn op zondag;
- Sportverenigingen spelen geen wedstrijden op zondag.

De overheid in dienst van God

De SGP gelooft dat het een opdracht van de overheid is om Gods goede geboden inhoud te geven in het maatschappelijke leven. Daarom wil de partij geen overheidsgeld besteden aan zaken die haaks staan op de Bijbelse boodschap.

Concreet:

- Doelstellingen en activiteiten van subsidieontvangers mogen niet in strijd zijn met de Bijbel;
- Ook organisaties met een levensbeschouwelijke identiteit komen in aanmerking voor gemeentelijke subsidies.

Respect voor gestorvenen

De SGP is principieel voor begraven. In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus. Het gemeentebestuur zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven.

Concreet:

- De gemeente houdt tarieven voor de begraafrechten betaalbaar, zodat iedereen grafrechten kan kopen;
- Algemene begraafplaatsen worden goed onderhouden. De dienstverlening vanuit de gemeente rondom begrafenissen blijft op niveau;
- De gemeente maakt het mogelijk om grafrechten te kopen voor onbepaalde tijd.

Ruimte voor verschil

God heeft alle mensen uniek geschapen. Ieder leven is daarom intrinsiek waardevol. Daar staat de SGP altijd voor. De SGP blijft pleiten voor ruimte om de eigen visie uit te dragen en vraagt daarom ruimte voor verschil. Onze samenleving is heel gevarieerd. Door deze variatie kunnen groepen mensen zich terugtrekken, omdat ze erg veel moeite hebben met bepaalde opvattingen. Deze ontwikkeling kan de veerkracht van de samenleving flink op de proef stellen. Het gemeentebestuur zet zich in voor vreedzaam samenleven.

Concreet:

- De gemeente dwingt niemand om tegen het eigen geweten in te handelen;
- Het gemeentebestuur is er voor de hele samenleving;
- De gemeente maakt zich hard voor de meest kwetsbaren;
- De gemeente streeft ernaar dat iedereen veilig is;
- De gemeente zoekt naar verbindingen. Ze brengt initiatieven vanuit de samenleving bij elkaar, overbrugt verschillen en zorgt voor respect en uitwisseling tussen burgers met uiteenlopende meningen en opvattingen;
- Gemeentelijke plannen moeten polarisatie niet vergroten maar juist tegengaan, waarbij minderheden voldoende inbreng hebben;
- Bij inwonersparticipatie is het doel om een zo breed mogelijke afspiegeling van inwoners te betrekken.

Samen besturen

De SGP staat voor integrale politiek waarbij het gemeentebestuur inwoners nauw betrekt bij planvorming. Door slim samen te werken kan Nunspeet als zelfstandige gemeente haar werk goed blijven doen.

Interactie met de burger

Het is belangrijk dat het gemeentebestuur dichtbij de burger staat. Dat is essentieel voor de representativiteit van ons democratisch stelsel. De SGP vindt het belangrijk dat er geen kloof is tussen bestuur en burger. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving, luistert naar gevoelens en argumenten en zet zich in voor zoveel mogelijk draagvlak bij beleidsvorming;
- Het gemeentebestuur is allereerst verantwoordelijk voor het 'algemeen belang'. Dat kan in strijd zijn met individuele belangen.

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de burger zelf kan aanpakken, neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen kerntaken van de gemeente.

Concreet:

- De gemeente stimuleert en ondersteunt maatschappelijke en particuliere initiatieven bij de uitoefening van deze kerntaken;
- De gemeente biedt ruimte voor het 'zelf organiserend' vermogen van de samenleving bij deze kerntaken (veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod). Daar waar inwoners zelf oplossingen aandragen en willen implementeren denkt de gemeente mee, zonder direct zelf dit op te pakken. Daar waar nodig kan de gemeente faciliteren;
- De gemeente waarborgt de democratische legitimiteit, ook in brede samenwerkingsverbanden zoals de veiligheidsregio's en omgevingsdiensten.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de burger staat. Gemeentebesturen zijn daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- Er is heldere communicatie en uitwisseling tussen besturen en burgers;
- Digitale bereikbaarheid van de ambtelijke dienstverlening en het politieke proces moeten worden doorontwikkeld. De infrastructuur hieromheen moet continu worden bijgewerkt en onderhouden;
- Het gemeentebestuur is zichtbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, met een toegankelijke website en door te investeren in contacten met inwoners

Integriteit

Vaak wordt er gediscussieerd over de vraag of publieke bestuurders integer handelen of niet. Die discussie ondergraaft het vertrouwen en gezag van bestuurders. Daarom is er een krachtig signaal nodig.

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk en oprecht. Ze zijn altijd bereid zich te verantwoorden;
- Het gemeentebestuur heeft aandacht voor de integriteit van politieke ambtsdragers door dit periodiek te bespreken.

Samenwerking zoeken

Gemeenten zijn geen eilanden. Hun belangen overstijgen de fysieke grenzen van de gemeente. Door samen te werken kunnen gemeenten elkaar versterken en tegelijkertijd de eigen identiteit behouden. De samenleving verandert tegelijk sterk. Steeds vaker zijn gemeentebesturen belangrijke deelnemers in een breed maatschappelijk netwerk.

Gemeenten worden meegenomen in een trend van schaalvergroting. Er ontstaan krachtige regio's die zich sterk naast en soms ook tegenover zelfstandige gemeenten laten gelden. Dat vraagt om een zorgvuldige positiebepaling en een heldere visie op samenwerking met omliggende gemeenten.

De gemeente Nunspeet heeft haar eigen karakter. Daarmee onderscheidt zij zich van de omgeving. Inwoners herkennen zich in tradities en de lokale identiteit. Ze zijn trots op hun dorp. Dat moet zo blijven.

Concreet:

- We steunen geen samenwerkingsvormen waardoor het lokale karakter verloren gaat;
- De gemeente is actief in verschillende samenwerkingsverbanden, per samenwerking moeten de voordelen en opbrengsten voor onze gemeente inzichtelijk zijn;
- Het aangaan van samenwerkingen zien we als een middel om als gemeente Nunspeet zelfstandig te blijven.

Verbonden in netwerken

De gemeente is een belangrijke partij in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Een belangrijk onderscheid is dat de gemeenten onderdeel zijn van de overheid. Toch maken steeds meer gemeentebesturen een terugtrekkende beweging om meer ruimte te geven aan maatschappelijke initiatieven.

Concreet:

- De gemeente is actief in/bezoekt structureel lokale (netwerk)organisaties;
- De gemeente waardeert de kracht van de samenleving en geeft ruimte aan maatschappelijk initiatief;
- De overheid blijft zich daarbij bewust van de unieke, van God gegeven, plaats en autoriteit.

Samen veilig

De SGP staat voor een veilige samenleving waarin ieder mens zichzelf kan zijn. Gewetensvrijheid is daar een belangrijk onderdeel van. De aanrijtijden van ambulances en brandweer zijn een belangrijke pijler voor de SGP, verbetering is hard nodig.

Veiligheid is één van de belangrijkste zaken in onze samenleving. Burgers willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. Eén van de kerntaken van de overheid is dat er wordt gezorgd voor veiligheid. De zorg voor de fysieke veiligheid ligt bij de politie. De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid voor het gevoel van veiligheid voor alle burgers. Maar de gemeente staat daarin niet alleen. Ook corporaties, instellingen, ondernemers en burgers zijn verantwoordelijk voor veilig wonen, werken en reizen. De SGP vindt het belangrijk om samen te werken aan veiligheid. Samen met partners en vrijwilligers moet het veiligheidsgevoel worden verbeterd. Inwoners en ondernemers willen steeds vaker meehelpen om criminaliteit en overlast te bestrijden. De gemeente ondersteunt initiatieven die bijdragen aan meer veiligheid.

Preventie

Preventie is het belangrijkste, daarna volgt handhaving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners worden niet getolereerd.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten moeten worden gestimuleerd;
- Op basisscholen krijgen kinderen voorlichting over (digitale) sociale veiligheid;
- We zetten intensief in op matiging van alcoholgebruik door voorlichting en controle;
- Alcoholgebruik op straat is verboden.

Politie

Gemeenten krijgen steeds meer te maken met criminaliteit die ondermijnend werkt. Criminaliteit verschuift van de stad naar het platteland. Drugsdelicten, (auto)criminaliteit en ondermijnende zakelijke activiteiten op bedrijventerreinen nemen toe. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. Het is noodzakelijk om met alle partners samen te werken. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid. Buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) vervullen steeds meer taken die voorheen exclusief door de politie werden uitgevoerd. Het is belangrijk dat boa's de middelen krijgen die ze nodig hebben voor de uitvoering van die taken.

Concreet:

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen/wijken. Zij zijn zichtbaar actief en betrokken;
- De gemeente heeft per kern minimaal één steunpunt waar burgers de wijkagent periodiek kunnen spreken;
- De gemeenteraad bepaalt welke thema's lokaal de meeste aandacht nodig hebben, zoals ondermijnende criminaliteit, woninginbraken of overlast van drugshandel;
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe;
- Er komt meer ruimte voor opsporing van lokale criminaliteit, in samenwerking met wijkagenten;

- De gemeente zet zich maximaal in voor het realiseren van korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer –o.a. door het gesprek te blijven aangaan met de verantwoordelijke instanties;
- De toegenomen verantwoordelijkheden en de zwaarte van de functie van een boa vragen om een passende uitrusting. De gemeente zorgt hiervoor;
- De aanrijtijden van hulpdiensten worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken.

Brandweer

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor burgers. Het belangrijkste samenwerkingsverband op dit vlak is de Veiligheidsregio Noord- en Oost-Gelderland (VNOG). De VNOG heeft bezuinigd op natuurbrandbestrijding. Dat heeft een forse impact op de brandweerkorpsen binnen onze gemeente. Het veiligheidsniveau in de natuurgebieden is gedaald, met alle risico's daarvan voor de gemeente doordat er in onze natuurgebieden ook volop wordt gewoond en gerecreëerd.

Concreet:

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert werving van nieuwe vrijwilligers;
- De gemeente blijft zich inzetten voor een veilige situatie in onze natuurgebieden. Bij de VNOG wordt ingezet op het terugdraaien van de bezuinigingen op natuurbrandbestrijding;
- De aanrijtijden van de brandweer worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken, ook specifiek m.b.t. natuurbrandbestrijding;
- De gemeente houdt alle ontwikkelingen en praktijkvoorbeelden m.b.t. natuurbrandbestrijding nauwgezet in de gaten. Wanneer er aanleiding is om onderbouwingen van eerdere bezuinigingen ter discussie te stellen, zal dit met de VNOG worden besproken;
- Bij gemeentelijke planvorming met betrekking tot veiligheid wordt gebruik gemaakt van de lokale expertise van de hulpdiensten;
- Bij een ramp of crisis is de gemeente volledig voorbereid op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen verdienen veel aandacht;
- De huidige brandweerkazernes en repressiecapaciteit blijven gehandhaafd op het huidige niveau;
- Zolang de aanrijtijden van ambulances niet aan de wettelijke normen voldoen, blijft de First Responder in Elspeet gehandhaafd.

Discriminatie en geweld

Ieder leven is intrinsiek waardevol. De SGP keurt geweld tegen en discriminatie van wie dan ook af. De gemeente heeft oog voor kwetsbare groepen in de samenleving en onderstreept het belang van initiatieven die hun veiligheid verbeteren.

Concreet:

- De gemeente heeft een meldpunt discriminatie en geweldsincidenten waar burgers onveilige situaties kunnen melden.

Samen werken

Werken in Nunspeet is goed geregeld en moet lonend zijn; wanneer dat niet lukt helpt de gemeente.

Ons hele westerse samenlevingsmodel is gebaseerd op het kapitalistische groeimodel. De SGP vindt economie ook belangrijk. Voor ons is de economie geen doel maar een middel. De economie is nodig om in ons levensonderhoud te voorzien. Vanuit het Bijbels perspectief van rentmeesterschap is het onze verantwoordelijkheid om de schepping niet te laten lijden onder onze drang naar welvaart.

De SGP vindt een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid belangrijk. Daardoor zorgen we immers voor werkgelegenheid voor onze inwoners. En werk is een van de dingen die zorgen voor structuur en een sociaal netwerk. Daar heeft iedereen behoefte aan. Wie niet kan werken, verdient ondersteuning van de overheid.

De economie/ondernemers van de toekomst

De economie ontwikkelt zich razendsnel. Het is daarom belangrijk om niet vast te blijven houden aan de structuren van het heden en het verleden. We moeten op tijd de bakens verzetten en nieuwe ontwikkelingen volgen. Tegelijkertijd wordt de economie niet alleen globaler, maar ook regionaler door bijvoorbeeld innovatieve bedrijven die regionaal samenwerken. Daarom is regionaal afgestemd beleid waarmee op deze ontwikkelingen kan worden ingespeeld belangrijk. Zelfstandige ondernemers in het midden- en kleinbedrijf zijn de ruggengraat van onze economie in gemeente Nunspeet. Zij verdienen de steun van de gemeentelijke overheid. Dat kan door hen te faciliteren en goed met hen te communiceren. Ook moeten ze de beschikking hebben over goede locaties, zodat stabiele groei mogelijk is.

Regels zijn er om deze bedrijven te beschermen en te reguleren –niet om ze te belemmeren. Boeren verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn belangrijk voor onze voedselvoorziening en spelen een goede rol in natuurbeheer en het behoud van onze landschappen.

Concreet:

- De gemeente voert een constante dialoog met lokale bedrijven om in te kunnen spelen op de nieuwe economie;
- In de gemeente Nunspeet wordt (pro)actief gewerkt om de winkelcentra aantrekkelijk te houden, door o.a. goed onderhoud en gratis parkeergelegenheid;
- De gemeente Nunspeet trekt bedrijven aan met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking;
- De gemeente Nunspeet maakt ruimtelijke keuzes met oog voor een goede balans tussen economie, milieu en werkgelegenheid;
- De gemeente werkt actief aan een goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven;
- De gemeente Nunspeet stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen;
- Lokale lasten blijven beperkt;
- De bedrijfscontactfunctionaris blijft behouden binnen de gemeente Nunspeet als vraagbaak en contactpersoon voor bedrijven;
- De gemeente denkt binnen de bestaande wet- en regelgeving mee met (initiatieven van) ondernemers;

- Bedrijventerreinen worden ontwikkeld of gerevitaliseerd. In Elspeet wordt de realisatie van de bedrijvenstrip doorgezet;
- Bij uitgifte van bedrijfskavels op nieuwe industrieterreinen wordt zoveel mogelijk voorrang gegeven aan lokale bedrijven met lokale werkgelegenheid;
- De administratieve lasten van de gemeente voor ondernemers worden beperkt.

Geen werk

De gemeente helpt burgers aan de onderkant van de arbeidsmarkt, zoals langdurig werklozen, gehandicapten en bijstandsgerechtigden, actief om aan werk te komen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met werkgevers in de gemeente Nunspeet en in de regio en met de sociale werkplaatsen. De SGP houdt oog voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken.

Concreet:

- De instroom in de bijstand wordt beperkt door alternatieve maatregelen, zoals de inzet van een jobcoach;
- Er worden afspraken met bedrijven gemaakt over re-integratie op de werkvloer, werk-, leer- en stageplaatsen. Bedrijven ontvangen een compensatie voor hun inspanningen;
- Bij re-integratietrajecten maakt de gemeente Nunspeet zoveel als mogelijk gebruik van de diensten van de Inclusief Groep;
- Van uitkeringsgerechtigden wordt naar vermogen een tegenprestatie gevraagd in de vorm van activiteiten met een maatschappelijk nut;
- Er worden ruimhartig individuele ontheffingen van de arbeidsplicht verleend voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken, zoals alleenstaande ouders met jonge kinderen.

Financiële ondersteuning

Wie niet kan werken, verdient financiële ondersteuning. De gemeente moet zich houden aan landelijke richtlijnen, maar kan ook zelf iets doen. De SGP pleit ervoor om alle wettelijke mogelijkheden te benutten. Er zijn inkomensondersteunende maatregelen voor burgers die een inkomen hebben tot 120% van het sociaal minimum.

Concreet:

- Ambtshalve kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Ook ondernemers kunnen hiervoor in aanmerking komen;
- Bijzondere bijstand wordt ruimhartig verleend;
- Er is categoriale bijstand voor chronisch zieken en gehandicapten;
- Er wordt een goede en betaalbare aanvullende ziektekostenverzekering geboden;
- Bij armoedebestrijding is er specifiek aandacht voor de positie van kinderen;
- Samenwerkingsrelaties met andere instellingen voor armoedebestrijding, zoals diaconieën en de voedselhulp, worden optimaal benut;
- Fraude met uitkeringen wordt actief bestreden door de inzet van een sociaal rechercheur.

Schuldhelpverlening

Schuldhelpverlening is een gemeentelijke taak. De SGP vindt dat voorkomen beter is dan genezen.

Concreet:

- Er worden afspraken met hulpverleners gemaakt over het vroeg signaleren van schulden;
- Er wordt gerichte budgetvoorlichting gegeven;
- Burgers die onvoldoende financieel besef tonen, moeten worden begeleid;
- Er wordt verschil gemaakt tussen schulden en schulden: wie zelf verantwoordelijk is voor zijn schuld, verdient een andere aanpak dan wie er niets aan kan doen;
- Bij dreigende huisuitzetting van gezinnen met kinderen wordt met voorrang een schuldhulpverleningstraject gestart;
- Per geval wordt goed gekeken wat nodig is. Waar nodig moet maatwerk worden toegepast;
- Wie misbruik van de regelingen maakt, moet passend worden gestraft en het bedrag terugbetalen.

Verkeer

Het verkeer blijft om aandacht vragen. Nog steeds neemt het aantal auto's toe. De SGP vindt dat de belangrijke doorgaande verkeersstromen zoveel mogelijk buiten de woonkernen moeten blijven. Het openbaar vervoer (ov) is een belangrijk middel, dat we efficiënt willen inzetten. Het fietsverkeer kan worden geoptimaliseerd. De SGP zet sterk in op de verduurzaming van het vervoer. Om de bereikbaarheid te vergroten, pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten met spoed aan – ook op de plekken waar autoverkeer stroopt.

Concreet:

- De SGP streeft naar een optimale ontsluiting van woonwijken;
- De gemeente stimuleert inwoners om te fietsen. Ontbrekende schakels in het fietspadennet worden aangelegd;
- We willen veilige fiets- en wandelroutes van en naar de scholen en andere belangrijke centra garanderen;
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen;
- Wegen richten we duurzaam en veilig in. Zones met een maximumsnelheid van 30 km/u moeten echt voldoen aan de eisen;
- Te hard rijden in de wijk wordt streng aangepakt;
- Het verbreden of scheiden van het fietspad tussen Nunspeet en Elspeet wordt nader onderzocht;

Vrachtverkeer

De economische bedrijvigheid is de afgelopen jaren flink toegenomen. Realisatie van nieuwe bedrijventerreinen zorgt naast werkgelegenheid ook voor toename van het vrachtverkeer. Daarnaast worden vrachtwagens steeds groter en zwaarder. De komst van nieuwe wegen geeft mogelijkheden om de dorpskernen zoveel mogelijk te ontzien, nog niet altijd wordt daar gebruik van gemaakt.

Concreet:

- De gemeente ontwikkelt beleid over doorstroming van het vrachtverkeer in de diverse kernen, waardoor duidelijk wordt op welke binnenwegen het wenselijk en mogelijk is om (doorgaand) vrachtverkeer te verbieden of te ontmoedigen.

Vervoer

De SGP wil dat vervoer niet alleen goed is geregeld, maar ook zo schoon mogelijk is. Hiervoor zijn goede ov-mogelijkheden noodzakelijk. Elektrisch vervoer neemt een steeds grotere plaats in.

Concreet:

- Er is een goede ov-verbinding met de dorpskernen Elspeet, Hulshorst en Vierhouten. Woonwijken en bedrijventerreinen worden optimaal toegankelijk met het ov;
- Voor duurzaam vervoer verwijzen we naar het onderdeel 'samen rentmeester'.

Samen wel zijn

De gemeente ondersteunt en helpt mensen die niet lekker in hun vel zitten.

De SGP wil opkomen voor zwakkeren en mensen die hulp nodig hebben in de gemeente Nunspeet. Wij zien om naar mensen in kwetsbare omstandigheden. Zij krijgen vanuit Bijbelse naastenliefde zorg en ondersteuning of zelfs bescherming. Kerken, scholen en andere maatschappelijke instellingen betrekken we intensief bij het gemeentelijke beleid in het sociaal domein.

Welzijn

Het is voor alle inwoners van onze gemeente Nunspeet fijn wanneer ze zich goed voelen en dus wel zijn. Juist wanneer mensen zich goed voelen, staan ze in hun kracht en kunnen ze hun bijdrage leveren op diverse plekken –zoals thuis en op het werk.

Het welzijnswerk richt zich op alle leeftijdsgroepen en sluit aan bij de beleving van de doelgroep. In de komende periode moet er meer aandacht worden gegeven aan welzijn en preventie. Iedereen moet kunnen meedoen en zich ontwikkelen. Daar waar nodig moet er ondersteuning zijn.

De SGP is kritisch over de trend om taken op het gebied van welzijn aan te besteden aan één partij, omdat kleinere vrijwilligersinitiatieven die uit de samenleving voortkomen, daarmee worden weggedrukt.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven/projecten op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun;
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen;
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid;
- De gemeente heeft een grote rol in het sociale domein. Een goede en kritische adviesraad sociaal domein blijft daarbij belangrijk;
- Bij probleemsignalering door bijv. een arts of praktijkondersteuner wordt nadrukkelijker gekeken naar wat welzijnswerk hierin kan betekenen. Als SGP zien we teveel dat zorg keer op keer wordt opgeschaald/uitgebreid en er onvoldoende naar de mogelijkheden in het welzijnswerk wordt gekeken;
- Welzijnsorganisaties leggen een goede en transparante verantwoording af, zodat helder wordt (liefst met indicatoren) waar het geld aan werd besteed;
- Zoveel als mogelijk het welzijnswerk door lokale partijen laten uitvoeren, op voorwaarde dat ze kwalitatief goed werk/hulp verlenen.
- Voor onze oudere inwoners zijn er voldoende mogelijkheden om 'er even tussenuit te zijn', zoals om even buiten de deur te eten en workshops te volgen. Dit wordt door de welzijnsorganisaties uitgevoerd;
- Er wordt in kaart gebracht hoe goed de wat oudere inwoners met ICT kunnen omgaan. Daar waar nodig worden er cursussen voor deze doelgroep aangeboden;

- Steeds meer oudere inwoners blijven zelfstandig wonen. Hierbij moet goed worden gekeken hoe zij veilig kunnen wonen en hoe mogelijke ondersteuning hen kan helpen om zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Jeugdbeleid

De gemeente Nunspeet zorgt voor een goed vangnet voor (kwetsbare) jongeren en gezinnen. In het gezin, dat een thuis en veilige haven moet zijn, moet de basis worden gelegd voor goed functioneren in de maatschappij. De SGP streeft ernaar dat jongeren gezond en veilig opgroeien tot burgers die vanuit een gezond verantwoordelijkheidsbesef volop meedoen in de samenleving. Daarom wil de SGP investeren in de jeugd en werken aan goede voorzieningen en netwerken. Kinderen moeten vooral kind kunnen zijn en daar de gelegenheid voor krijgen. Ouders zijn allereerst en als eerste verantwoordelijk in het opgroeien en opvoeden. Ook de sociale omgeving speelt een belangrijke rol in de opvoeding. De SGP gaat uit van de eigen kracht van jongeren, ouders en de gemeenschap. Als er ondersteuning nodig is, moet die zo dicht mogelijk bij de leefomgeving plaatsvinden.

Concreet:

- De gemeente moet terughoudend zijn als het gaat om kinderopvang en voor- en buitenschoolse opvang als ouders daar alleen voor kiezen om zelf te kunnen werken;
- Peuterspeelzalen bieden waardevolle elementen voor de (sociaal-emotionele) ontwikkeling van kinderen en om (taal)achterstanden te voorkomen;
- Kinderen met leer- en ontwikkelingsachterstanden moeten intensief worden begeleid (voor- en vroegschoolse educatie en schakelklas);
- Opvoedkundige problemen van leerlingen moeten vroeg worden gesignaleerd. Dit kan onder andere via het zorgadviesteam. Er moet, waar nodig, hulp worden geboden via onder meer schoolmaatschappelijk werk en eventueel een gezinscoach;
- Jongeren mogen pas van school als ze een diploma hebben (startkwalificatie). De leerplicht en het jongerenloket (voor voortijdige schoolverlaters) spelen een belangrijke rol.

Jeugdhulp

Jongeren hebben het nodig om veilig en gezond te kunnen opgroeien tot burgers. Hoewel het aantal kinderen en jongeren in Nederland gelijk blijft, nemen de kosten voor jeugdhulp in veel gemeenten toe. Dat vraagt kritische keuzes van de gemeente bij de inzet van hun budget. Tegelijk maken wij ons hard voor goede kwalitatieve jeugdzorg. Keuzevrijheid van de zorgvrager vinden we erg belangrijk. Dit verhoogt de betrokkenheid en motivatie van de zorgvrager. We maken ons dan ook op gemeentelijk niveau en in samenwerkingsverbanden hard voor keuzevrijheid en identiteitsgebonden hulp of zorg.

De SGP wil de komende jaren toewerken naar een evenwichtig en stabiel jeugdzorgbeleid waarbij de financiën in de hand worden gehouden.

Concreet:

- We zetten in op een laagdrempelig en toegankelijk Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) voor ouders. Het CJG is onderdeel van de lokale toegang tot jeugdhulp (sociaal team, wijkteam, jeugd- en gezinsteam). Deze teams bieden zelf ook hulp en brengen 'één gezin – één plan – één regisseur' in de praktijk. Ze bieden hulp met oog op het hele gezin;
- De gemeente stuurt erop dat de kosten voor jeugdhulp niet hoger zijn dan het beschikbare budget, ervan uitgaand dat er komende jaren structureel extra budget voor jeugdhulp vanuit het Rijk komt;

- De gemeente onderzoekt of de huidige preventiemaatregelen effectief zijn, zodat deze waar nodig kunnen worden bijgesteld;
- De gemeente zet in op preventie van (v)chtscheidingen, bijvoorbeeld door relatietherapie voor ouders ter beschikking te stellen en bij echtscheidingen en het overlijden van een ouder proactief hulp aan te bieden;
- Jeugdoverlast en overlast gevende hangplekken worden in gezamenlijkheid van politie en welzijnswerk aangepakt;
- Zorgvragers in de jeugdzorg krijgen keuzevrijheid. Zo wordt er rekening gehouden met de levensovertuiging van ouders en jongeren;
- Voor jongeren die niet thuis kunnen wonen, wordt een zo 'thuis' mogelijke oplossing gezocht, in een pleeggezin of in een gezinshuis;
- De gemeente staat in goed contact met pleegouders en gezinshuisouders, en steunt hen in het belangrijke werk dat ze doen. De gemeente stimuleert via haar ruimtelijk ordeningsbeleid de start van gezinshuizen;
- Er is specialistische jeugdhulp beschikbaar voor kinderen en jongeren. De gemeente werkt regionaal samen met andere gemeenten om deze specialistische hulp te kunnen bieden. Ze probeert de administratieve lasten voor aanbieders van specialistische hulp te beperken;
- De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld. Ze ziet erop toe dat meldingen bij Veilig Thuis op juistheid worden onderzocht. Indien nodig zet de gemeente hulpverlening in;
- Scholen en andere maatschappelijke instellingen worden intensief betrokken bij het maken van jeugdzorgbeleid;
- We werken aan normalisatie van de jeugdzorg. Niet alle pijn of ongemakken zijn in bepaalde gevallen helemaal op te lossen. De gemeente kijkt actief naar het maatschappelijk en persoonlijke netwerk rondom een cliënt, zoals kerken en andere maatschappelijke instellingen, en betreft deze actief.

Zorg en welzijn, ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt veel verantwoordelijkheid neer bij de burgers. De zorg is bedoeld voor (kwetsbare) medeburgers en hun leefomgeving. Daarbij biedt de gemeente ondersteuning, begeleiding en verzorging aan huis.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente Nunspeet de taak in de Wmo om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen concreet en serieus invult.

De SGP pleit voor een ruimhartig beleid binnen de financiële kaders. Er moeten voorwaarden worden geschapen zodat de burger zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en solidair is met mensen met een handicap, psychische klachten en/of een langdurige zorgbehoefte.

Concreet:

- De SGP wil keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat de burger de hulp kan kiezen die past bij zijn levensovertuiging;
- De sociale wijkteams zijn laagdrempelig en toegankelijk. Ze staan dicht bij de burger en kunnen direct ondersteuning en hulp bieden. Deze wijkteams zijn niet alleen actief in Nunspeet, maar waar mogelijk ook in de kernen Elspeet, Hulshorst en Vierhouten;
- De gemeente ondersteunt vrijwilligers en mantelzorgers, bijvoorbeeld door de uitreiking van een jaarlijkse Vrijwilligersprijs of een andere vorm van ondersteuning of waardering;
- Voor directe hulp en ondersteuning van hulpbehoevenden zet de gemeente wijkverpleegkundigen of begeleiders in;

- De gemeente zorgt voor voldoende en adequate voorzieningen op het gebied van psychosociale hulp. Daarbij garandeert ze keuzevrijheid, zodat hulpvragers kunnen kiezen voor een instelling die past bij hun levensbeschouwing;
- De gemeente komt met stimulerende maatregelen om de onderlinge betrokkenheid binnen familie, kerk en maatschappelijke verbanden verder te verbeteren. Niet-kwetsbare burgers worden opgeroepen om zich actief in te zetten voor hun medeburgers;
- De maatregelen om mantelzorgers te ondersteunen en tijdelijk te ontzien (respijtzorg), worden uitgebreid;
- Er komt een centraal punt (zoals een kenniscentrum) dat mantelzorgers ondersteunt en organisaties/bedrijven de weg wijst in een moeilijke materie rondom mantelzorgers/respijtzorg. Dit centrale punt wordt opgezet in een breder verband, bijv. in NEO-verband;
- Er wordt optimale keuzevrijheid gegarandeerd, zodat burgers hulp kunnen kiezen van een organisatie die bij hen past. Ook lokale (identiteitsgebonden) organisaties kunnen zorg aanbieden en meedoen bij de aanbesteding. Er worden contracten met meerdere partners voor dezelfde zorg afgesloten, zodat optimaal wordt tegemoetgekomen aan de diversiteit en de vraag van de burgers in de gemeente;
- Algemene voorzieningen en welzijnsdiensten worden goed gespreid over Nunspeet, Elspeet, Hulshorst en Vierhouten, zodat deze ook voor minder mobiele burgers bereikbaar en toegankelijk zijn.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Voor de SGP is betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Niet alleen betaald werk is waardevol. De partij waardeert en stimuleert zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk als even nuttige maatschappelijke bijdragen. De arbeidsparticipatie moet dan ook niet met allerlei regelingen worden opgevoerd. Wel is iedereen zelf verantwoordelijk voor zijn inkomen.

De SGP heeft een groot hart voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken. Mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (langdurig werklozen, gehandicapten, bijstandsgerechtigden) worden door de gemeente Nunspeet actief geholpen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met werkgevers in de gemeente en regio en met de sociale werkplaatsen. Als werken onmogelijk is of als er geen werk te vinden is, moet de gemeente in een inkomen voorzien. Een uitkering is dus een vangnet, geen hangmat.

Wij willen de lokale economie stimuleren om een sociale arbeidsmarkt met werk voor onze inwoners te creëren. Daarom verwachten wij van onze lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.

Concreet:

- De gemeente organiseert samen met bedrijven leer-werkplekken, waar burgers werkervaring kunnen opdoen;
- Van burgers die een uitkering ontvangen, mag een 'tegenprestatie' verwacht worden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of een werkervaringsplek;
- De gemeente pakt jeugdwerkloosheid actief aan, in samenwerking met het bedrijfsleven;
- De gemeente stimuleert en ondersteunt een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Dit kan onder meer door ondernemers en onderwijsinstellingen te laten samenwerken en door leerlingen actief kennis te laten maken met het regionale bedrijfsleven;

- De gemeente geeft als werkgever en opdrachtgever het goede voorbeeld. Binnen gemeentelijke organisatie moeten voldoende mensen werken met een garantiebaan. Bij een gemeentelijke opdracht vraagt de gemeente van opdrachtnemers dat ze ook een deel van het werk door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt laten uitvoeren;
- Burgers met schulden worden zo mogelijk zo snel mogelijk in beeld gebracht, zodat op een laagdrempelige manier hulp kan worden ingezet via bijv. schuldhulpmaatjes. Daar waar meer nodig is, kan de gemeentelijke schuldhulp een rol spelen;
- De gemeente voert een ruimhartig minimabeleid. Actieve armoedebestrijding, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, ruimhartige verlening van bijzondere bijstand en ziektekostenverzekering voor minima behoren tot de mogelijkheden;
- De sociale dienst en het UWV bieden één werkgeversbenadering om werkzoekenden aan een goede baan te helpen;
- Onbetaald werk, zoals vrijwilligerswerk, mantelzorg en hulp in de straat of wijk, verdient een grotere waardering. Alleenstaanden met jonge kinderen of mensen met een zieke partner krijgen vrijstelling van de sollicitatieplicht;
- De gemeente kan armoedeval voorkomen door werken financieel aantrekkelijker te laten zijn dan een uitkering.

Volksgezondheid

Welvaart brengt risico's met zich mee voor de volksgezondheid. Er zijn inwoners die niet (geheel) gezond leven. Te weinig beweging, ongezonde voeding, roken en overmatig alcoholgebruik bedreigen de gezondheid. Ook depressiviteit en eenzaamheid vragen de aandacht omdat ze het welbevinden beïnvloeden. Verslavingen kunnen daarnaast ook een grote wissel trekken op fysieke en psychische gezondheid.

De SGP vindt dat de burger zelf verantwoordelijk is voor een gezond leven, maar wil actief bijdragen aan bezinning en maatregelen om de volksgezondheid te bevorderen.

Concreet:

- Er worden optimale voorwaarden gecreëerd voor de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst (GGD) om zijn activiteiten te kunnen uitvoeren en zijn deskundigheid te benutten;
- Ambulances blijven goed gespreid over de gemeente/regio om ook in de kernen Elspeet, Hulshorst en Vierhouten op tijd zorg te kunnen bieden;
- Er wordt toezicht gehouden op de effecten van gezondheidsbeleid. Waar nodig wordt beleidsmatig bijgestuurd;
- Er is ruimte en begrip voor mensen die vanuit principiële of medisch-ethische redenen zich niet laten vaccineren;
- Er is actieve preventie rondom diverse verslavingsvormen;
- Er is handhaving rondom drugsgebruik en de leeftijdsgrens bij de verkoop van alcohol;
- Met de horeca worden afspraken gemaakt rondom alcoholmatiging en sluitingstijden. Daarbij wordt gekozen voor een oplossing die het meest recht doet aan de zondagsrust;
- Kansspelen worden zoveel als mogelijk teruggedrongen;
- Wettelijke beperkingen op het gebied van roken worden goed nageleefd.

Inburgering

Met ingang van 2022 is de gemeente verantwoordelijk voor de inburgering en de participatie van nieuwkomers die inburgeringsplichtig zijn. Wij zijn voorstanders om door middel van samenwerking binnen de regio zoveel mogelijk te komen tot verschillende routes die aansluiten bij de deelnemers van deze inburgeringscursus. Daarnaast vinden we dat nu de gemeente deze taak moet gaan uitvoeren er tevens ruimte ontstaat om de inburgeraar kennis te laten nemen van de Nunspeetse samenleving.

Concreet:

- Er wordt gekeken welk traject of leerroute het best past bij de inburgeraar en of er maatwerk geboden kan worden;
- De inburgeraar doet praktisch kennis op van de gemeente Nunspeet door o.a. stages en vrijwilligerswerk;
- De inburgeraar maakt kennis met de lokale cultuur en gewoontes.

Samen leren

In onze gemeente moet er alle ruimte zijn om goed onderwijs te volgen.

Goed onderwijs is erg belangrijk voor de ontwikkeling van burgers en van de samenleving. Het Rijk is verantwoordelijk voor goed onderwijs en voor toezicht op de onderwijskwaliteit. De gemeente heeft vooral een belangrijke rol bij het scheppen van goede randvoorwaarden. De gemeente heeft daarom een taak bij lokaal onderwijsbeleid, passend onderwijs, leerlingenvervoer, nieuwbouw en uitbreiding van scholen, het tegengaan van onderwijsachterstanden en toezicht op de leerplicht. Het is goed dat de gemeente zich betrokken voelt op het onderwijs in elke kern. De professionele ruimte van scholen blijft daarbij vooropstaan. De SGP vindt de vrijheid van onderwijs absoluut leidend.

Onderwijshuisvesting

De gemeente is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen.

Concreet:

- In het integraal huisvestingsplan (IHP) beschrijven schoolbesturen en gemeenten de huisvestingvoorzieningen die nodig zijn. Daarin zoeken beide partijen naar afstemming op beleid voor leerlingenvervoer en passend onderwijs;
- Het duurzamer maken van schoolgebouwen heeft prioriteit. De gemeente en de scholen zetten in op energie neutrale huisvesting. Renovatie is naast nieuwbouw een nadrukkelijke optie;
- Er mag niet worden bezuinigd op het onderwijshuisvestingsbudget ten koste van het primair en voortgezet onderwijs en ten gunste van bijvoorbeeld sport;
- Scholen bepalen zelf of ze samenwerken, samengaan of onderdeel worden van een integrale kindcentrum (IKC's);
- Er wordt rekening gehouden met de identiteit van de scholen als er gebruik wordt gemaakt van het vorderingsrecht op leegstaande lokalen.

Onderwijsachterstanden tegengaan

De gemeente biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente geeft eigenaarschap aan de scholen als het gaat om leeropbrengsten of didactische middelen (zoals een Citotoets);
- In overleg met het onderwijsveld worden maatregelen getroffen om vroegtijdige schooluitval te voorkomen;
- Beschikbare gelden voor de VVE worden ook daadwerkelijk ter beschikking gesteld aan het onderwijsveld. Er wordt een doorlopende leerlijn gewaarborgd;

- Achterstanden worden in een zo vroeg mogelijk stadium in kaart gebracht door een goede samenwerking met o.a. consultatiebureaus, peuter-/kinderopvang en scholen.

Thuiszitters

Ieder kind heeft het (voor)recht om te mogen leren. Daarom is het onwenselijk dat er nog duizenden kinderen in Nederland thuiszitten. De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op de Leerplichtwet. De problemen met thuisblijvende kinderen zijn vaak complex. Toch wil de SGP thuiszitten zoveel mogelijk terugdringen en voorkomen. De SGP realiseert zich dat de school soms tijdelijk of definitief niet de juiste ontwikkelomgeving kan zijn. Het is dan belangrijk om in andere instellingen doelgericht te werken aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Concreet:

- Onderwijs en jeugdhulp werken intensief samen om thuiszitten te voorkomen. Daarbij hebben ze oog voor de complexiteit van de problematiek;
- De gemeente spant zich in dat er geen of hooguit beperkte wachtlijsten zijn bij zorgaanbieders die complexe problemen bij kinderen en jongeren behandelen;
- Er is goede begeleiding nodig voor leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar het onderwijs;
- Kinderen die nog niet leerplichtig zijn, mogen niet verplicht worden tot een bepaalde vorm van onderwijs.

Leerlingenvervoer

De gemeente betaalt onder bepaalde voorwaarden (een deel van) het vervoer van leerlingen. Dit geldt voor leerlingen die door een beperking niet zelfstandig naar een passende school kunnen en voor leerlingen die verder moeten reizen omdat er geen school met een passende identiteit in de buurt is. De SGP vindt het zogeheten 'signatuurvervoer' belangrijk. Door de komst van passend onderwijs hoeven leerlingen soms minder ver te reizen. De gemeente stelt zich royaal op en werkt voortvarend mee bij de vergoeding van leerlingvervoer aan (pleeg)ouders. Dat geldt zeker in het kader van een maatregel van kindbescherming.

Concreet:

- Het leerlingvervoer wordt adequaat geregeld, zodat ouders hun kinderen (passend) onderwijs kunnen laten volgen dat aansluit bij de gewenste identiteit.

Onderwijs en zorg

Sommige leerlingen hebben naast ondersteuning in het onderwijs ook aanvullende zorg nodig. Ze kunnen zich bijvoorbeeld fysiek of mentaal niet alleen redden op school. Onderwijszorg-arrangementen regelen een combinatie van onderwijs en zorg op school.

Concreet:

- Het is goed dat zorgaanbieders passen bij de identiteit van leerlingen, ouders en school. Dat geldt niet alleen voor geïndiceerde, maar ook voor kortdurende zorg.

Integrale kindcentra

Op veel plekken in het land worden integrale kindcentra (IKC's) ontwikkeld. Dit zijn voorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar. Een IKC biedt scholen een kans om leerlingen vroeg bij de (identiteit van de) school te betrekken. Ook kunnen ze een goede doorlopende leerlijn bieden. Integrale kindcentra kunnen een goed instrument zijn om onderwijsachterstanden te bestrijden en sociale cohesie te bevorderen.

Concreet:

- Maatschappelijke initiatieven zoals peuterspeelzalen worden niet onnodig gehinderd met regels. De gemeente verstrekt ook subsidie aan initiatieven die de voorschoolse educatie bevorderen;
- Scholen mogen niet worden gedrongen of gedwongen om zich om te vormen tot een IKC of brede school.

Samen recreëren

Nunspeet is een gastvrije gemeente waar toeristen en inwoners samen kunnen recreëren in ons unieke leefgebied.

De SGP wil een samen-leving, niet een naast-elkaar-leving. Cultuur en cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport

Sporten is gezond en plezierig. Het heeft een vormende en samenbindende werking. Het is goed voor de sociale en fysieke ontwikkeling van jongeren. De SGP ondersteunt dat graag door goede faciliteiten en accommodaties te bieden.

Ouderen en gehandicapten verdienen extra aandacht. Daarom ziet de SGP een rol voor de overheid in het bevorderen van breedtesport. De SGP vindt dat topsport geen taak van de overheid is. Ook hecht de SGP aan de zondagsrust. Daarom wijst ze zondagssport af. De SGP vindt het positief dat gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig worden gemaakt.

Concreet:

- De gemeente stimuleert gezond bewegen, spel en gezondheid via scholen;
- De gemeente faciliteert breedtesport;
- Ze ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen door voldoende, goede en duurzame sportvoorzieningen;
- Onderhoudswerkzaamheden en vernieuwingen aan gebouwen en/of velden van sportverenigingen worden zoveel mogelijk in eigen beheer met vrijwilligers gerealiseerd
- Er wordt bij kennismakingsprogramma's voor sport aandacht besteed aan 'fairplay': het stimuleren van sportief gedrag en teambuilding;
- Er wordt gestreefd naar een verantwoord evenwicht tussen gemeentelijke en particuliere bijdragen;
- Het alcoholgebruik in sportkantines wordt ontmoedigd en beperkt;
- Zondagssport wordt niet gesubsidieerd;
- Duurzaamheidsmaatregelen voor sportfaciliteiten worden gestimuleerd en gefaciliteerd.

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij wel een stimulerende en ondersteunende rol. Evenementen en cultuuruitingen passen altijd bij de goede zeden. Ze mogen niet aanstootgevend zijn.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen;
- De aangeboden boeken en andere informatiebronnen kennen geen godslasterlijke, aanstootgevende en gezagsondermijnende uitingsvormen;
- De bibliotheek is zo optimaal mogelijk bereikbaar, maar blijft op zondag gesloten;
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hen ruimte voor een eigen invulling, die bij de identiteit van de school past;

- De gemeente steunt lokale media, zodat zij inwoners onafhankelijk informatie kunnen geven. Ook zijn deze media een platform voor de maatschappelijke dialoog.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van dorp en streek. Wanneer een gemeente monumenten en cultuurhistorisch erfgoed behoudt, is ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, maar ook in de openbare ruimte en in het cultuurlandschap.

Concreet:

- De gemeente voert actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen en plaatsen behouden blijven en zichtbaar zijn;
- De gemeente stelt het monumentenbeleid vast in samenwerking met de gemeenschap ;
- Cultuurhistorische verenigingen worden ondersteund door de gemeente;
- Door middel van herbestemming kan de gemeente haar cultuurhistorisch erfgoed behouden.

Recreatie

Mensen hebben behoefte aan ontspanning. De SGP wil daarom bijdragen aan recreatie die ook Bijbels verantwoord is. De gemeente moet vooral goede randvoorwaarden scheppen.

Concreet:

- Er wordt gewerkt aan het behoud en/of de ontwikkeling van recreatieterreinen, zoals natuur- en groengebieden. De toegang tot deze terreinen moet worden behouden;
- Recreatievoorzieningen maken zo min mogelijk inbreuk op het buitengebied en de belangen van agrariërs.
- Er is een goede balans tussen recreatie en natuurbelangen

Evenementen

Evenementen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de levendigheid van de gemeente. De SGP staat open voor gezellige activiteiten die de onderlinge verbondenheid bevorderen. Er zijn duidelijke spelregels nodig, onder andere om overlast voor omwonenden te voorkomen.

Concreet:

- De eindtijd voor geluidsoverlast bij buitenevenementen wordt vastgesteld op 23.00 uur;
- Er wordt geen vergunning verleend voor evenementen met een verhoogd risico op drugsgebruik, overmatig alcoholgebruik en activiteiten die in strijd zijn met de goede zeden. Waar nodig wordt nauwlettend toezicht gehouden;
- Er worden geen vergunningen afgegeven voor evenementen op zondag;
- Grootschalige evenementen vinden plaats op terreinen buiten de bebouwde kom.

Toerisme

Er zijn niet alleen recreatiemogelijkheden voor de eigen inwoners nodig, maar ook goede faciliteiten die het toerisme ondersteunen. De SGP pleit voor aantrekkelijke toeristische voorzieningen, met name voor gezinnen en ouderen.

Concreet:

- Het eigen imago wordt versterkt door toeristische evenementen die verwijzen naar de lokale cultuur(historie);
- De gemeente denkt positief mee bij de realisatie en instandhouding van musea en overdekte (speel)voorzieningen.

Samen bouwen

Toekomstgericht bouwen, om vitale kernen te houden.

Het Bijbelse rentmeesterschap geeft richting aan het SGP-beleid voor ruimtelijke ordening. Daarbij speelt verduurzaming (bijvoorbeeld duurzaam bouwen) een belangrijke rol. Ook moet de openbare ruimte een verantwoorde indeling hebben in het besef dat er grenzen aan de groei zijn.

Structuurvisie

De SGP pleit voor een ontwikkelbare omgevingsvisie die de integrale structuurvisies vervangt. Hierin moeten de taakvelden die vanuit landelijke wetgeving zijn opgelegd afgewogen in beeld worden gebracht.

Concreet:

- Er is aandacht voor diversiteit en leefbaarheid in de wijken;
- Er zijn ontwikkelingsmogelijkheden voor diversiteit van de werkgelegenheid: productiegericht of kennisgericht, agrarisch of industrieel;
- Er is voldoende waterberging en oppervlaktewater;
- Er zijn ontspanningsmogelijkheden voor kinderen en volwassenen;
- Er wordt toestemming gegeven voor landgoederen (mits ruimtelijk gewenst);
- De gemeente zet nadrukkelijk in op voorzieningen, onderwijs en leefbaarheid;
- Voor nieuwbouw van bedrijven en woningen wordt gezorgd voor voldoende locaties;
- Duurzaamheidsmaatregelen en de ontwikkeling van landschap zijn in gezonde harmonie.

Bestemmingsplan en omgevingsplan

In het bestemmingsplan/omgevingsplan wordt de vormgeving van de ruimte vastgelegd voor nu en de nabije toekomst. Een goede afstemming met de provinciale omgevingsvisie en directbetrokkenen en belangenorganisaties kan het proces versnellen. Bij de overdracht van taken aan de omgevingsdienst in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), moet de klant centraal staan. De afstand tussen bestuur en burger mag daardoor niet worden vergroot.

Concreet:

- De gemeente is flexibel in bestemmingen en durft af te wijken om te kunnen inspelen op (actuele) ontwikkelingen, zoals de vraag naar woningen of bedrijven. In voorkomende noodzakelijke gevallen wordt meegewerkt aan partiële herzieningen;
- Bij het vaststellen van een nieuw bestemmingsplan wordt gezorgd voor betrokkenheid van onderaf door in te zetten op draagvlak;
- De functieverandering van agrarische gebouwen voor buitengebiedsgerelateerde of passende functies wordt mogelijk gemaakt om verrommeling van het platteland te voorkomen, waarbij nadrukkelijk aandacht is voor de agrarische sector;
- Bij overdracht van Wabo-taken staat het klantbelang voorop en wordt de afstand tussen bestuur en burger geminimaliseerd;
- Principeverzoeken worden zo snel mogelijk in behandeling genomen. Er wordt gestreefd naar afhandeling binnen zes weken;
- Er wordt maximaal ingezet op mogelijkheden voor particuliere initiatieven;

- De gemeente doet al het mogelijke om seksinrichtingen te weren.

Welstandsnota

De welstandsnota schrijft voor waaraan bouwactiviteiten worden getoetst. De nota is medebepalend voor de beleving van de openbare ruimte. De SGP vindt dat ruimtelijke ontwikkelingen moeten passen bij de historische en culturele waarden en identiteit van de woon- en leefomgeving.

Concreet:

- Er wordt rekening gehouden met de identiteit en uitstraling van de woon- en leefomgeving;
- De dorpsbouwmeester/commissie ruimtelijke kwaliteit vervult een belangrijke rol en moet 'de Nunspeetse maat' in acht nemen.

Monumentenbeleid en archeologie

Nunspeet kent haar eigen geschiedenis. Deze komt tot uiting in gebouwen met diverse bouwstijlen, archeologische vondsten en cultuurlandschap. Beeldbepalende bouwwerken, monumenten en de inrichting van het (cultuur)landschap geven een gemeente en het landelijk gebied karakter. De SGP vindt het belangrijk dat geschiedenis aandacht krijgt in het onderwijs. Ook willen we de cultuurhistorische waarden bewaren voor de toekomst.

Concreet:

- Er wordt geïnventariseerd welke mogelijkheden er zijn om monumentwaarden van het interieur te beschermen (in relatie tot subsidiemogelijkheden en blijvende bruikbaarheid);
- Integraal erfgoed (beeldbepalende gebouwen, monumenten, bodemschatten en cultuurlandschappen) worden beschreven en ontwikkeld;
- De hoogte van de financiële middelen wordt in overeenstemming gebracht met het ambitieniveau.

Woningbouw en leefmilieu

Een aantrekkelijke gemeente biedt variatie in woon- en leefmilieus. Er moeten blijvend worden ingezet op verschillende woning categorieën, waarbij de woonvisie leidend is. De SGP vindt evenwicht in het woningaanbod belangrijk. Dit evenwicht kan worden bereikt door vraaggericht te bouwen in plaats van aanbodgericht. Een gemeente krijgt mede door verschillende bouwstijlen karakter. Het is mogelijk om via bestemmingsplannen/omgevingsplannen en grondexploitaties hierin sturend op te treden. In de woonvisie wordt het woningbouwbeleid geformuleerd en op grond daarvan worden prestatieafspraken met woningcorporaties gemaakt.

Concreet:

- Bouwen vindt zoveel mogelijk plaats voor eigen inwoners op basis van actuele prognoses;
- Bij planvorming is de woonvisie leidend;
- Op basis van de woonvisie worden prestatieafspraken met woningcorporaties gemaakt;
- Er wordt nadrukkelijk gekeken naar kleinere woningen, ten behoeve van starters;
- De gemeente stimuleert startersleningen en CPO-projecten;
- Er wordt gezorgd voor voldoende aanbod van woningen voor (grote) gezinnen;
- Er wordt voorzien in starterswoningen, levensloopbestendige woningen en seniorenwoningen, waarbij nadrukkelijk wordt gekeken naar mogelijkheden voor seniorenwoningen;
- Samen met woningcorporaties wordt de doorstroming op de woningmarkt gestimuleerd;

- Werken aan huis blijft binnen bepaalde kaders mogelijk;
- Het platteland (waaronder ook de bossen en de heidevelden) is in de eerste plaats leef- en beleefgebied van onze eigen inwoners. Daarom vindt de SGP dat we hier zelf, zoveel als mogelijk, de regie in moeten houden en niet afhankelijk worden van andere partijen;
- In Elspeet komt er aandacht voor de trottoirs; Sommige zijn onvoldoende doorgetrokken of onvoldoende bewegwijzerd.

Agrarische sector

De agrarische sector staat door diverse (markt)omstandigheden onder druk. Daardoor stoppen agrariërs of zoeken ze functieverbreiding. De SGP vindt dat verpaupering van het platteland moet worden voorkomen. Daarom moeten er mogelijkheden zijn om binnen de agrarische sector functieverbreiding toe te staan. Deze moet passen bij de oorspronkelijke hoofdfunctie en mag de landschapskwaliteit niet aantasten.

Concreet:

- Agrariërs worden gestimuleerd als zij de instandhouding van (open) landschap op zich nemen –zoals door zorgboerderijen en landschapsbeheer;
- Agrarische bestemmingen worden hergebruikt om ‘verrommeling’ tegen te gaan;
- Uitbreiding en verplaatsing van agrarische bedrijven binnen de regelgeving wordt positief benaderd;
- Asbestverwijdering in combinatie met installatie zonnepanelen wordt gestimuleerd.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten zijn niet meer weg te denken in onze samenleving. Het aantal migranten neemt alleen maar toe. Vooral in de agrarische sector, logistieke dienstverlening, distributiecentra en slachterijen werken veel arbeidsmigranten. Hun huisvesting vormt echter een probleem. Werkgevers en gemeenten moeten hierin hun verantwoordelijkheid verstaan. Het is hun taak om mogelijkheden te creëren voor huisvesting bij bedrijven (al dan niet tijdelijk).

Concreet:

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat voor zowel de te huisvesten arbeidsmigranten als voor de directe omgeving;
- De kwaliteit van de huisvesting dient minimaal overeen te komen met de inrichtings- en maatvoeringseisen uit het keurmerk Stichting Normering Flexwonen (SNF), het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) of een gelijkwaardig keurmerk;
- De verblijfsaanbieder is verplicht te beschikken over een exploitatievergunning (waarborgen van de leefbaarheid voor de omgeving en het zorgen voor adequaat beheer);
- Een beheerder is aansprakelijk voor de huisvesting;
- Arbeidsmigranten die op een huisvestingslocatie verblijven, staan verplicht geregistreerd in een gemeentelijk nachtregister.

Samen rentmeester

We hebben de opdracht om goed om te gaan met de schepping en de volksgezondheid.

Het verkeer blijft om aandacht vragen. Nog steeds neemt het aantal auto's toe. Het fietsverkeer kan worden geoptimaliseerd. De SGP zet sterk in op de verduurzaming van het vervoer.

Optimale doorstroom

Om de bereikbaarheid te vergroten, pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten met spoed aan, ook op de plekken waar autoverkeer stroopt.

Concreet:

- De SGP streeft naar een optimale ontsluiting van woonwijken;
- De gemeente zorgt voor een goede verbinding naar Hulshorst via de Industrieweg ;
- Er wordt onderzoek gedaan naar mogelijkheden voor een spoortunnel aan de Eperweg;
- Er blijft structureel geld beschikbaar voor onderhoud van wegen.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.

Concreet:

- We streven naar veilige fiets- en wandelroutes van en naar de scholen en andere belangrijke centra garanderen;
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen;
- Wegen richten we duurzaam en veilig in. 30 km/u-zones moeten echt voldoen aan de eisen.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede ov-mogelijkheden noodzakelijk. Elektrisch vervoer neemt een steeds grotere plaats in.

Concreet:

- Er komen (meer) (snel)laadpalen in de openbare ruimte om elektrisch vervoer te stimuleren;
- De gemeente werkt samen met bedrijven en werknemers om duurzaam vervoer naar werklocaties te realiseren. Dit kan bijvoorbeeld door plannen voor elektrische fietsen en scooters, door collectief vervoer.

Milieu en leefomgeving

Rentmeesterschap is een centrale gedachte binnen de SGP. We willen goed omgaan met de schepping en de volksgezondheid. Een duurzame samenleving, waarbij kinderen en kleinkinderen niet worden belast met de negatieve erfenis van onze generatie, is erg belangrijk. Milieuregels worden bij voorkeur (inter)nationaal gemaakt. De SGP zal gemaakte afspraken respecteren en nastreven.

De natuur vraagt om een zorgvuldige omgang. We hebben de taak om Gods goede schepping te bouwen en te bewaren. Een schoon milieu heeft daarom onze aandacht. We kunnen immers juist lokaal het grootste verschil maken.

Concreet:

- Agrarische bedrijven worden gestimuleerd om hun stallen en kassen te verduurzamen, onder andere door het geven van informatie en doorverwijzing naar instanties die subsidie op dit gebied verlenen;
- Het afkoppelen van regenwater en de vergroening van tuinen wordt gestimuleerd.

Beheer van openbare ruimte

Het is belangrijk om te zorgen voor een prettige, groene leefomgeving. Onder het beheer van openbare ruimte vallen water, verhardingen, openbare verlichting, groen en speelvoorzieningen. Het beheer moet, waar mogelijk, integraal gebeuren. Bij werkzaamheden en groot onderhoud aan wegen en riolering geven we de openbare ruimte graag een kwaliteitsimpuls. Bomen, struiken en plantsoenen bevorderen de leefbaarheid in de gemeente. Daarom verdient groen extra aandacht.

Concreet:

- De gemeente onderzoekt hoe de openbare ruimte zo effectief en efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Waar mogelijk betreft ze burgers in de besluitvorming;
- We houden Nunspeet groen. Zeker binnen de bebouwde kom kappen we alleen bomen wanneer dat niet anders kan. Bij een nieuwe inrichting (wijk, straat, enz.) is er nadrukkelijk aandacht voor natuur. In de kernen Elspeet, Hulshorst en Vierhouten hechten we aan het dorpskarakter, dat wil volgens ons zeggen: Niet alles volbouwen en aandacht voor natuur;
- De bestrijding van de hondenpoepoverlast heeft prioriteit. Hondenuitlaatrennen worden regelmatig gereinigd. Hondenbezitters die geen deugdelijk middel ter onmiddellijke verwijdering van hondenuitwerpselen bij zich hebben, worden beboet;
- Speelterrinen en speeltoestellen worden op een goede manier over de gemeente verdeeld. Het is fijn als elk kind op loopafstand kan spelen en bewegen;
- Er worden voorzieningen voor ouderen gerealiseerd, ten behoeve van ontmoeting en beweging.

Milieu en afval

Burgers en bedrijven produceren enorm veel afval, vaak zonder zich daar bewust van te zijn. De SGP wil dat de vervuiler betaalt. Natuurlijk is er goed toezicht op de naleving van wetten en regels.

Concreet:

- Bij afvalinzameling kan het milieurendement worden verbeterd. Daarom moeten afvalstromen tegen aanvaardbare kosten voor de burger optimaal worden gescheiden;
- Het serviceniveau van de afvalverwerking blijft minimaal gelijk;
- Onderzoek naar de mogelijkheden van een milieustraat.

Duurzame energievoorziening

De vraag naar energie blijft stijgen. Fossiele energiebronnen op aarde raken uiteindelijk uitgeput. Daarom wil de SGP een actieve bijdrage leveren aan energiebesparingen. Ook willen we rendabele, duurzame energiebronnen inzetten. We zijn immers rentmeester. De vervuiler betaalt. Dat is het uitgangspunt.

Het is daarbij van belang dat de gemeente een lokale duurzaamheidsagenda hanteert. Dit zorgt voor draagvlak en helpt om een stevige positie in te nemen richting provinciaal bestuur. Het maakt ook inzichtelijk in hoeverre het landelijke beleid haalbaar is. De gemeente dient hierbij (ook) aan het stuur te zijn en regie te behouden. Zonder een heldere eigen visie is de kans groot dat een gemeente aan de leiband wordt gelegd van landelijk en regionaal energiebeleid.

Concreet:

- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door gemeentelijke gebouwen te verduurzamen;
- De SGP bepleit het stellen van doelen voor energiebesparing. Voorkomen is immers beter dan genezen. Initiatieven die het energieverbruik verminderen verdienen de voorkeur boven het duurzaam opwekken van energie;
- In het gemeentelijke beleid is er niet alleen aandacht voor warmte, maar ook voor koeling. Hete zomers kosten veel energie. Nieuwbouw wordt groen ingericht (dat is koeler) en er wordt koel gebouwd. Bij tuinen gaan we stimuleren dat tegels eruit gaan en vervangen worden door groene aanleg. Voldoende openbaar groen is belangrijk in het kader van duurzaamheid;
- Bij het verduurzamen van bestaande bouw is de sociale huursector een grote en belangrijke partner. Een nauwe samenwerking met woningcorporaties is daarom belangrijk;
- Naast burgers moeten ook bedrijven waar mogelijk worden verleid en gefaciliteerd om te verduurzamen;
- Netbeheerders geven inzicht in hun plannen met het energienet. Dit geeft kaders aan wat er wel en niet mogelijk is rond grote energieprojecten.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

De gemeente kan bij uitstek de rol van onafhankelijk adviseur op zich nemen. Het is van belang dat burgers zich gesteund weten door de lokale overheid bij het verduurzamen van hun huis, gedrag en leefomgeving. De gemeente moet daarbij vooral faciliteren en ondersteunen. De gemeente kan sturen met revolverende fondsen. Wij zijn geen voorstander van structurele subsidiëring van particuliere duurzaamheidsinitiatieven.

Concreet:

- De gemeente geeft bij sociaaleconomisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan duurzaamheidswinkels en groene regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen;
- Zaken als het aanbieden van gratis warmtescans kunnen de bekendheid van duurzaamheidswinkels vergroten;
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw;
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde;
- De gemeente onderzoekt de mogelijkheden naar lagere ampère aansluitingen bij woningen;
- De gemeente stimuleert energiecorporaties van inwoners.

Het opwekken van duurzame energie

Het initiatief voor het opwekken van duurzame energie ligt in principe bij bedrijven, coöperaties en particulieren. Waar projecten in de omgeving passen en op draagvlak kunnen rekenen, dient de gemeente dit goed te faciliteren. De opbrengst van de energie blijft binnen de regio.

Concreet:

- De gemeente biedt ruimte aan innovatieve vormen van energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen;
- Een windmolen heeft een grote ruimtelijke impact en brengt problemen met zich mee als slagschaduw, zicht- en geluidshinder. Als er toch initiatieven voor windenergie zijn, hebben locaties langs snelwegen en bij bedrijventerreinen de voorkeur. Draagvlak en acceptabele geluidsnormen voor omwonenden zijn dan een voorwaarde;
- De gemeente zet eerst volop in op zonne-energie op daken en is terughoudend met zon op land. Ze stelt goede kaders op voor zonnevelden, met heldere afspraken over tijdelijkheid; zodat er op termijn geen verrommeling ontstaat.

Klimaatadaptatie

Naast vele andere partijen (want het klimaat gaat ons allemaal aan) heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en risico op overstromingen.

Voorbeelden van klimaatadaptief of ruimtelijk adaptief handelen zijn: het aanleggen van speelpleinen in stedelijk gebied die ook fungeren als wateropvang, het aanleggen van wadi's, deelname aan Operatie Steenbreek (ontstenen en vergroenen van de buitenruimte) en de aanleg van groene parkeerplaatsen en natuurvriendelijke oevers.

Concreet:

- De gemeente werkt aan bewustwording en kennis over klimaatadaptief handelen;
- Bij de aanleg en reconstructie van wegen legt de gemeente een koppeling met bos- en natuurontwikkeling;
- Bij de herinrichting van buitenruimte en woongebieden werkt de gemeente aan beperking van wateroverlast, droogte en hitte;
- De gemeente werkt naar een toekomstbestendige landbouw, zonder wateroverlast of watertekort.

Samen 'in control'

De gemeente is verantwoordelijk voor het realiseren van een goed voorzieningenniveau tegen een aanvaardbare prijs.

Goed bestuur en verantwoord beleid vragen om een duurzaam gezonde financiële onderlegger. De gemeentelijke inkomsten zijn divers. Ze variëren van de Rijksbijdrage in het gemeentefonds tot lokale leges, heffingen en belastingen. Het gaat altijd om gemeenschapsgeld. De SGP staat er voor dat het gemeentebestuur met deze middelen behoedzaam en verantwoord omgaat.

Het financiële huis op orde

Wij staan voor een goed voorzieningenniveau tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs. Gezonde gemeentelijke financiën in combinatie met een beperkte lastendruk voor inwoners en bedrijven blijven hét uitgangspunt van ons beleid.

Kortingen op het gemeentefonds en reducties die samenhangen met de door het Rijk aan de gemeenten overgedragen taken vragen vaak om expliciete keuzes en de aanpassing van ons beleid aan de actuele financiële omstandigheden.

Ruimte kan worden gevonden door (her-)overweging, fasering en temporisering van voornemens en beleid. In principe worden gemeentelijke belastingen alleen verhoogd als de stofkam door het oude beleid is gegaan en als er een concreet nieuw doel tegenover staat.

Begroting en risicomanagement

Sinds de dualiseringsoperatie van 2002 werken de gemeenten met vrij globale programmabegrotingen. Gemeenteraden hebben sindsdien een minder vanzelfsprekend zicht gekregen op de producten van het bestaande beleid en de effecten ervan.

Om meer inzicht in de prestaties en resultaten van ons beleid te krijgen, vragen wij beleidsdoelstellingen zoveel mogelijk SMARTI (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgebonden en in termen van Impact) te formuleren. Hierdoor krijgt de raad een beter zicht op de rendementen en effecten van de bestede middelen en kan hij meer dan tot heden beoordelen of de financiën voor een beter effect eventueel elders moeten worden ingezet.

Concreet:

- De doelen en deeldoelen uit beleidsnota's vinden een plaats in de begroting mét de bijbehorende activiteiten en het daaraan gekoppelde budget. Ze worden verantwoord in de jaarrekening;
- Behoedzaamheid is voor de SGP belangrijk wanneer het gaat om het financiële beleid;
- Een voortdurende kritische evaluatie van de lopende uitgaven is een vanzelfsprekendheid;
- De SGP streeft naar een goed voorzieningenniveau tegen een maatschappelijk aanvaardbare prijs. Er vindt een nadrukkelijke afweging plaats tussen de noodzaak van een voorziening en de draagkracht van inwoners en bedrijven;
- Gemeentelijke belastingen worden alleen verhoogd als de stofkam door het oude beleid is gegaan en wanneer er een concreet nieuw doel tegenover staat;
- Het college presenteert uitsluitend structureel sluitende begrotingen;
- Beleidsnota's worden waar mogelijk voorzien van SMARTI-geformuleerde doelen en deeldoelen;
- De uitwerking van indicatoren moet verder worden verfijnd;

- Deze doelen en deeldoelen krijgen met de bijbehorende activiteiten en budgetten een plaats in de begroting en worden verantwoord in de jaarrekening;
- Tarieven van rioolrecht, afvalstoffenheffing en andere heffingen zijn kostendekkend;
- Begraafrechten zijn altijd betaalbaar, zodat het voor iedereen mogelijk is om zich te laten begraven.

Risicomanagement

Om eventuele risico's op te vangen en om bij calamiteiten de bedrijfsvoering te kunnen continueren, zorgt de gemeente voor een voldoende niveau van reserves en voorzieningen.

Concreet:

- De reservepositie is voldoende om alle mogelijke –conjuncturele en structurele– risico's op te vangen;
- Van de reservepositie vindt een jaarlijkse (her)ijking plaats;
- De middelen in reserves en voorzieningen worden ingezet voor beleidsdoelen. Uit een reserve of voorziening worden geen uitgaven gedaan die daar niet voor zijn bestemd;
- Wanneer bodembedragen in de reserves zijn aangetast, neemt de gemeente maatregelen om deze weer op het afgesproken niveau te brengen;
- De jaarlijkse (exploitatie)begrotingen worden niet sluitend gemaakt door (structurele) uitgaven ten laste te brengen van niet aan het betreffende doel gerelateerde reserves en voorzieningen;
- Er zijn beheerplannen die inzicht geven in de onderhoudskosten die nodig zijn om alle kapitaalgoederen op het afgesproken kwaliteitsniveau te houden;
- De gemeente bepaalt jaarlijks de omvang van potentiële risico's, de kans dat een risico zich voordoet en onderneemt waar nodig actie;
- De overheveling van vrij besteedbare bedragen in reserves en voorzieningen vraagt om aparte raadsbesluiten.

Subsidiebeleid

Subsidies voor organisaties, verenigingen of instellingen zijn bedoeld om gemeentelijke doelstellingen van publiek belang te ondersteunen.

Concreet:

- De identiteit van de subsidieontvanger is geen reden, maar ook geen belemmering om voor subsidie in aanmerking te komen, maar de doelstelling en activiteiten van de subsidieontvanger mogen niet strijdig zijn met het Woord van God;
- Subsidies hebben een aanvullend karakter. Er moet een behoorlijk evenwicht zijn tussen de eigen bijdrage van deelnemers en gebruikers en de subsidie van de gemeente.

Transparantie

De SGP streeft naar maximale transparantie, ook op financieel gebied. Transparant zijn betekent inzicht geven in de financiële mogelijkheden en beperkingen.

Daarnaast moet de gemeente maximaal transparant zijn in de verantwoording van de bestede financiële middelen. De risicoparagraaf is een essentieel onderdeel van deze verantwoording.

Kandidaten

Nr	Naam	Woonplaats	Kerkverband	Leeftijd
01	Harm Jan Polinder	Nunspeet	PKN	28
02	Jaap Groothuis	Hulshorst	Chr. Gerf	52
03	Renier de Bruin	Elspeet	Ger. Gem. in Ned.	40
04	Gerrit Polinder	Nunspeet	Ger. Gem.	69
05	Johan van den Hoorn	Elspeet	PKN	28
06	Marien Klein	Elspeet	Herst. Herv.	29
07	Marcel van Klompenburg	Nunspeet	Ger. Gem	51
08	Gerrald Bronkhorst	Nunspeet	Ger. Gem.	31
09	Herman Smit	Nunspeet	Ger. Gem.	46
10	Leen van de Maas	Elspeet	Ger. Gem.	63
11	Leonard van Leeuwen	Nunspeet	Ger. Gem.	42
12	Bert-Jaap van de Weg	Nunspeet	Ger. Gem.	30
13	Bert Jan Peters	Elspeet	Ger. Gem.	63
14	Marein Veldman	Nunspeet	PKN	36
15	Jan Fijen	Elspeet	PKN	50
16	Edwin Bouw	Nunspeet	Ger. Gem.	38
17	Adriaan Kuijt	Elspeet	Herst. Herv.	55
18	Diederic Kloosterman	Nunspeet	Herst. Herv.	42
19	Henri van Wijngaarden	Elspeet	Ger. Gem. in Ned.	34
20	Jan Willem van Panhuis	Nunspeet	Chr. Gem.	41
21	Henk van den Hardenberg	Elspeet	Ger. Gem.	51
22	Johan Boeijenga	Nunspeet	Herst. Herv.	63
23	Dick Heijkamp	Elspeet	Herst. Herv.	60
24	Johan de Haan	Nunspeet	Chr. Gerf.	67
25	Bennard van 't Slot	Elspeet	Ger. Gem. in Ned.	36
26	Harry Westerink	Nunspeet	PKN	67
27	Arie de Heer	Elspeet	Ger. Gem.	48
28	Matthijs van den Belt	Nunspeet	Oud Ger. Gem.	21
29	Lammert Schouten	Vierhouten	PKN	63
30	Chris Stoffer	Elspeet	Ger. Gem. in Ned.	47

SGP

Nunspeet

Samen leven in verbondenheid